

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 891/2023
19.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Лазара Савковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К бр. 302/22 од 17.01.2023. године и Вишег суда у Чачку Кж1 бр. 79/23 од 23.05.2023. године, у седници већа одржаној дана 19.09.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Лазара Савковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К бр. 302/22 од 17.01.2023. године и Вишег суда у Чачку Кж1 бр. 79/23 од 23.05.2023. године у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 10) Законика о кривичном поступку и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку К бр. 302/22 од 17.01.2023. године, окривљени ББ и окривљени АА оглашени су кривим да су извршили по једно кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, и осуђени су на новчане казне у износу од по 40.000,00 динара, коју да плате у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Уколико у датом року новчане казне не плате исте ће бити замењене казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Истом пресудом одлучено је о трошковима кривичног поступка а приватни тужиоци су ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж1 бр. 79/23 од 23.05.2023. године, одбијене су, као неосноване, жалбе браниоца окривљеног ББ и окривљеног АА и пресуда Основног суда у Чачку К бр. 302/22 од 17.01.2023. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Лазар Савковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) Законика о кривичном поступку и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји и у односу на окривљеног АА укине правноснажне пресуде или само другостепену пресуду, а списе предмета врати првостепеном односно другостепеном суду, с тим да се поступак одржи пред потпуно измењеним саставом већа.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Лазара Савковића Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП. Ово стога што, иако је Виши суд у Чачку решењем Кж1 бр. 180/22 од 17.10.2022. године усвојио жалбе бранилаца (између осталог и због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП која је истакнута у жалби браниоца окривљеног АА) и укинуо првостепену пресуду, занемарено је да је жалба браниоца окривљеног ББ изјављена само у погледу одлуке о казни у односу на окривљеног ББ, те у поновном поступку није сходно члану 462. став 1. ЗКП, као основ за суђење узета ранија приватна тужба, већ она коју је у поновном поступку пред првостепеним судом на главном претресу 17.01.2023. године пуномоћник противтужиоца ББ уредио у делу диспозитива приватне тужбе, тако што је проширио у погледу урачунљивости и свести о противправности на страни окривљеног АА, чиме је прекршена забрана преиначења на штету окривљеног из члана 453. ЗКП и учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП.

Изнети наводи се по оцени Врховног суда не могу прихватити као основани. Наиме, исти наводи истицани су и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и на страни 3. пасус 3 и 4 и страни 5. пасус 1 образложења пресуде дао јасне и довољне разлоге које у свему прихвата Врховни суд и на исте упућује сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац је навео да је побијаним пресудама учињена и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на тај начин што је остало неразјашњено да ли је окривљени увредио приватног тужиоца, јер последице као конститутивног елемента бића кривичног дела увреда нема, односно да ли је довршио кривично дело или је исто остало у границама покушаја у смислу члана 30. Кривичног законика (КЗ), који као такав није кажњив.

Овакви наводи од стране Врховног суда оцењени су као неосновани.

Одредбом члана 170. став 1. КЗ прописано је да ко увреди другог, казниће се новчаном казном од двадесет до сто дневних износа или новчаном казном од четрдесет хиљада до двеста хиљада динара.

Из изреке првостепене пресуде произилази да је окривљеном АА стављено на терет да је у време и на месту означеном у изреци првостепене пресуде „у урачунљивом стању, свестан да чини забрањену радњу која представља кривично дело, што је и хтео, обратио се приватном тужиоцу ББ речима: „Је..ћу вам матер“, а у намери вређања приватног тужиоца и чланова његове породице“.

У чињеничном опису радње извршења означене су све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим и то како објективна обележја која се односе на радњу извршења, која се у конкретном случају састоји у вербалној увреди, тако и субјективна која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног управљеног на извршење кривичног дела у питању. Из изреке правноснажне пресуде јасно произилази да су речи које су упућене приватном тужиоцу имале увредљив карактер и да исте како субјективно тако и по свом објективном значењу, схватању друштвене средине представљају изјаву омаловажавања приватног тужиоца које су довеле до повреде његове части, због чега по налажењу овог суда, супротно наводима из захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, дело за које је окривљени оглашен кривим садржи сва законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац наводи да је у побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, јер је изрека пресуде неразумљива јер се не може утврдити оствареност елемената бића кривичног дела увреда.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима које има у поступку у смислу члана 71. тачка 5. ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**